

A photograph of two young women laughing together outdoors. The woman on the left has long, wavy brown hair, wears sunglasses and a yellow top. The woman on the right has long, straight blonde hair and is wearing a dark top. They are both smiling and looking down at something they are holding together. The background is a blurred outdoor setting with greenery and lights.

Månadspengen 2024

En rapport från Länsförsäkringar

Ekonomisk kunskap börjar med vecko- och månadspengen

LÄNSFÖRSÄKRINGARS PRIVATEKONOM KOMMENTERAR RAPPORTEN

Aldrig förr har ekonomisk kunskap varit så viktig som nu. I en värld där ekonomiska beslut blir alltmer komplexa samtidigt som snabba lån blir allt enklare att få har det aldrig varit viktigare att vi lär barn redan från en ung ålder hur de ska hantera pengar.

Föräldrarna har såklart en mycket viktig roll när det kommer till att lära barnen om grundläggande ekonomiska principer och färdigheter. Genom att ge barnen en solid grund i ekonomisk förståelse kan dina barn få en sund relation till pengar som kommer att gynna dem hela livet.

Att lära barn hantera pengar är en viktig del av deras uppfostran. Ett viktigt första steg i barnens resa mot bättre ekonomiska kunskaper är för många att hantera en vecko- eller månadspeng. Det lär barn att ta ansvar för sina utgifter och att prioritera mellan olika saker – både här och nu men också på sikt. Det medför i sin tur att barn förstår värdet av att spara nu för att kunna köpa något i framtiden.

KONTAKT

Stefan Westerberg
Privatekonom på
Länsförsäkringar

073 968 30 44

stefan.westerberg
@lansforsakringar.se

TIPS TILL FÖRÄLDRAR

Prata ekonomi

Prata ekonomi och pengar med barnen och inom familjen om vad olika saker kostar. Det är nyttigt och lärorikt.

Börja tidigt

Börja tidigt lära barnen om vardags-ekonomi. Ett första steg kan vara vecko- eller månadspengen, där barnet får lära sig hantera egna pengar. Vecko- eller månadspengen kan introduceras i sexårsåldern eller när barnet börjar förstå enkel matematik och ekonomiska beslut.

Kom överens om en månadspeng

Bestäm tillsammans vad vecko- eller månadspengen ska räcka till. Kolla upp att barnet håller budget och lär sig att prioritera.

Swishregler

Gå tillsammans igenom ett antal scenarier där det är och inte är lämpligt att swisha pengar.

Pengar växer inte på träd

Försök hålla dig till att bara ge vecko- eller månadspeng. Tar pengarna slut så är de slut. Det är en viktig lärdom för framtiden.

Öka månadspengen med inflationen

Barnens utgifter som ska täckas av månadspengen har blivit högre. Det kan därför vara klokt att öka månadspengen så att barnen klarar sin budget. Det kan eventuellt också bidra till att swishandet minskar.

Låt barnen begå små misstag

Vill ditt barn köpa en billig leksak som lär gå sönder efter en vecka? Låt ditt barn bestämma, om det handlar om en mindre peng. Det är en del av att lära sig hantera pengar.

Öva på att spara

Uppmuntra barnet till att spara hela eller en del av månadspengen och belöna barnet när sparmålet är uppnått. Värt att tänka på är att börja med mindre sparmål.

Mer pengar genom arbete

Ge barnet möjlighet att tjäna extra pengar genom att hjälpa till hemma med till exempel matlagning eller städning.

Rapporten i siffror

554 kronor

är den genomsnittliga månads-
pengen.

70%

av alla barn över nio år får
månadspeng.

23%

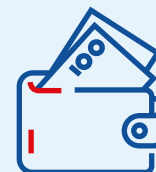
av alla föräldrar anser att deras
barn är mycket bra på att spara.

18%

av alla föräldrar swishar sina barn
en eller flera gånger i veckan.

69%

av föräldrarna har haft samtal med sina
barn om det rådande ekonomiska läget.

OM UNDERSÖKNINGEN

- Undersökningen genomfördes av Verian (före detta Kantar Public) på uppdrag av Länsförsäkringar den 31 januari–6 februari 2024.
- Undersökningen genomfördes online via Sifopanel.
- 1 000 individer från 18–79 år, med ett eller flera hemmaboende barn under 18 år, har svarat på frågorna.
- Sifopanel en består av slumpmässigt rekryterade individer från ett riksrepresentativt urval avseende kön, ålder och region. Det finns ingen möjlighet att själv gå med i Sifopanelen. De som deltagit i undersökningen har blivit slumpmässigt utvalda.

Så mycket får barnen i månadspeng

Många föräldrar har själva erfarenhet av vecko- eller månadspeng, en tradition som nästan alla föräldrar verkar föra vidare till nästa generation.

63 procent av alla barn mellan 6 och 18 år får månadspeng. De flesta börjar introducera vecko- eller månadspengen i relativt tidig ålder. 29 procent av 6- till 8-åringarna får månadspeng, och när barnen är över 9 år uppgår andelen till runt 70 procent.

Hur mycket pengar varje barn får i månadspeng varierar beroende på faktorer som exempelvis ålder, antal syskon i familjen och föräldrarnas inkomstnivå. I genomsnitt får barn i Sverige 554 kronor i månadspeng 2024. De yngsta barnen

(6–8 år) får 129 kronor per månad medan de äldre (16–18 år) får 942 kronor.

Barn utan syskon får i genomsnitt 720 kronor i månadspeng medan de med ett eller flera syskon får nöja sig med 416 kronor.

Föräldrars inkomstnivå är också en viktig faktor för storleken på vecko- eller månadspengen. Familjer med låg inkomst ger barnen 456 kronor i månadspeng vilket är cirka 124 kronor mindre jämfört med snittet.

Får dina barn månadspeng?

Andel barn som får månadspeng

6–8 år	29%
9–12 år	69%
13–15 år	71%
16–18 år	71%
Alla 6–18 år	63%

Månadspengens intervaller

Så mycket får barnet i månadspeng

1–250 kr	34%
251–500 kr	30%
501–750 kr	8%
751–1000 kr	9%
1001 kr eller mer	18%

Medelvärde:
554 kronor

Genomsnittlig månadspeng

Ålder	Antal barn i familjen	Familjens månatliga bruttoinkomst
6–8 år	Ett barn	Under 35 000 kr
9–12 år	Flera barn	35 000–49 999 kr
13–15 år		50 000–83 999 kr
16–18 år		Från 84 000 kr
Alla (6–18 år)		

STEFANS KOMMENTAR

”Att ge barn vecko- eller månadspeng som förväntas täcka en del av deras vardagliga utgifter utvecklar deras ekonomiska färdigheter och lär dem att planera och prioritera mellan olika saker. Beloppen på månadspengen och de saker som pengarna ska täcka kan öka gradvis och i takt med barnens ålder och mognad.

Försök ha löpande samtal med barnen om vad månadspengen ska användas till. En stor del kan gå till konsumtion som exempelvis fika, kläder, bio och andra nöjen. Men det kan vara klokt att också

förespråka att en liten summa går till sparande. På så sätt lär sig barn att det man avstår nu kan man konsumera sen – och att ett litet sparande växer till stora belopp med tiden.

Låt barnen begå misstag, det är en del av läroprocessen. Men lär dem också att pengar inte växer på träd. Om de skulle göra av med hela månadspengen på en dag lär de komma ihåg det till nästa månad, givet att de inte får mer pengar. När pengarna är slut så är de slut – det är en viktig lärdom i långa loppet”

Så duktiga anser föräldrarna att barnen är på att spara

Betydelsen av ett hälsosamt förhållningssätt till sparande och konsumtion ska inte underskattas. Ju tidigare barn får ekonomiska färdigheter, desto bättre.

Två tredjedelar av Sveriges föräldrar anser att deras barn är skickliga på att spara för att köpa någonting i framtiden. Imponerande 23 procent av föräldrarna anser att deras barn är mycket duktiga på att hantera sparande och 45 procent säger att deras barn är ganska bra på att spara.

Däremot säger 7 procent av föräldrarna att deras barn har stora svårigheter att spara.

Intressant nog framkommer att föräldrar med högre inkomst i större utsträckning anser att deras barn är mycket duktiga på att spara. Noterbart är också att föräldrar som sparar till sina barn anser att deras barn är bättre på att spara.

Hur bra anser du att dina barn är på att spara?

	Alla föräldrar	Föräldrar som sparar till sina barn	Föräldrar som inte sparar till sina barn
Mycket bra	23%	23%	24%
Ganska bra	45%	48%	31%
Ganska dåliga	20%	18%	24%
Mycket dåliga	7%	6%	12%
Tveksam, vet ej	5%	5%	5%

STEFANS KOMMENTAR

"Det är glädjande att en så stor andel av föräldrarna anser att deras barn är duktiga på att spara. Det kan vara smart att koppla sparandet till något positivt och konkret så att barnet lär sig uppskatta sparandet och sedan ser vad ett litet sparande kan ge på längre sikt. Det bidrar till att barnen får ett bra perspektiv på pengar och ekonomi.

Att föräldrar med hög inkomst oftare ser sina barn som skickliga sparare kan ha att göra med att dessa barn har mer pengar att hantera och att spara för framtiden. Det understryker vikten av att skolan utbildar barn i grundläggande ekonomi så att förutsättningarna till sunda ekonomiska vanor blir mer jämlika."

Swishförälder – så ofta swishar föräldrar sina barn

Barnen skickar sms och vill att du ska swisha pengar – till en glass, en ny tröja, eller till en bio med kompisen. Det kan ibland vara svårt att stå emot som förälder.

Trots att de flesta barn har vecko- eller månadspeng får många barn extrapengar varje vecka. Att swisha pengar till sina barn är populärt. I dag får var femte barn (18 procent) pengar överförda genom Swish minst en gång i veckan.

Barn utan syskon samt äldre barn får oftare extrapengar via Swish på veckobasis.

Ungefär hur ofta swishar du pengar till barnen, utöver månads- eller veckopeng?

Varje dag	0%
Flera gånger i veckan	5%
Någon gång i veckan	13%
Någon gång i månaden	49%
Aldrig	30%
Tveksam, vet ej	3%

Så många swishar en eller flera gånger i veckan

Föräldrar med ett barn i familjen	20%
Föräldrar med flera barn i familjen	16%
Föräldrar till barn i åldern 9–12 år	10%
Föräldrar till barn i åldern 16–18 år	20%
Hela populationen	18%

STEFANS KOMMENTAR

”Det behöver egentligen inte vara något fel att vara en swishförälder om du och dina barn i grunden är ansvarstagande. Men att hela tiden swisha till barnen kan bidra till att de inte lär sig förstå värdet av pengar eller att ta ansvar för sina utgifter. Det kan också bidra till stora kostnader för föräldrarna

Det kan vara klokt att tillsammans med barnen ta fram tydliga riktlinjer för när det är lämpligt att swisha och när det inte är det. En del utgifter ska kanske täckas av barnens månadspeng. Genom tydliga swishregler blir det enklare att säga nej.”

Unga vuxnas skulder hos kronofogden växer

Unga vuxna som utvecklar ett sunt förhållningssätt till pengar löper mindre risk att hamna i betalningsproblem och överskuldsättning. Detta är särskilt relevant då en betydande andel av unga vuxna mellan 18 och 25 år har betalningsanmärkningar på miljardbelopp hos Kronofogden.

Enligt nya siffror från Kronofogden har skulderna för personer upp till 25 år överstigit 1,7 miljarder kronor 2023. Det är därför viktigt att prata ekonomi med sina barn.

I undersökningen framgår att 69 procent av alla föräldrar har pratat ekonomi med barnen om hur det rådande ekonomiska läget kan ha påverkat familjens ekonomi.

Har ni pratat med barnen om hur det rådande ekonomiska läget kan ha påverkat familjens ekonomi?

Ja	69%
Vi ska göra det, men har inte gjort det än	3%
Nej, barnen är för små för att förstå	5%
Nej, vi vill inte göra barnen oroliga genom att prata om ekonomi	4%
Nej, vi pratar aldrig om ekonomi med barnen	0%
Nej, hushållets ekonomi inte påverkas av det ekonomiska läget	14%
Tveksam, vet ej	4%

STEFANS KOMMENTAR

"Att skuldbeloppet ökar beror på att vi handlar mer på kredit och därmed skuldsätter oss, och det gäller även unga. Höga räntor och stigande priser bidrar såklart till skuldberget men också en utbredd spontan shoppingkultur där man konsumerar det man vill ha, trots att det ibland saknas pengar på bankkontot.

I dagens ekonomiska läge är det viktigt att prata om att man ibland behöver prioritera. Det kan kanske vara tråkigt att spara till det man vill köpa på sikt, men det är definitivt privatekonomiskt tryggare och lägger grunden för ett långsiktigt sunt förhållande till pengar."

